

آینه

تغییر

اصلاح‌طلبان ازروحانی‌نامید نشده‌اند

- حمیدرضا جلالی‌پور**:. اصلاح‌طلبان پای حمایت از

روحانی هستند تا وقتی که او دنبال تحقق وعده‌های خود است. بحث آقای روحانی در مورد اهل سنت و زنان خیلی خوب بود. برخی می‌گویند این حرف‌ها زده می‌شود اما اجرا نمی‌شود اما به نظر من اینکه رئیس‌جمهور یک حرف خوبی را می‌زند خود یک عمل خوب هم هست. او می‌گوید اهل سنت مالیات می‌دهند و جوانان‌شان به سربازی می‌روند پس چرا نباید در مدیریت کشور نقش داشته باشند؟! این یکی از حرف‌های جدی اصلاح‌طلبان است که ایران را برای همه ایرانیان می‌خواستند و می‌خواهند. اصلاح‌طلبان به همین دلیل از آقای روحانی حمایت می‌کنند... راهبرد اصلاح‌طلبان نسبت به آقای روحانی روشن است و آن حمایت و تشویق و نقد همدلانه است. در انتخابات واقعا اصلاح‌طلبان تمام‌قد ظاهر شده و از او حمایت کرده‌اند. الان هم آقای روحانی را تشویق می‌کنند که شعارهایی را که داده پیگیری کند. همچنین اگر لازم باشد انتقاد هم می‌کنند. برکات ائتلاف با معتدلین برای جریان اصلاحات بیشتر بوده یا مشکلات و مضراتش؟...

کیتان

بازی خطرناک «برجام ۲»

● **محمدحسین محترم**... مطرح‌کردن «مکمل برجام» نشان داد فرانسه به نیابت آمریکا همانند مذاکرات هسته‌ای نقش ایفا می‌کند و ادعای اینکه برجام یک توافق بین‌المللی است و اروپایی‌ها از برجام و ایران حمایت می‌کنند، یک توهم بیش نیست... «مکمل برجام» این سخن جان کری برای افکار عمومی قابل درک است که گفت «بعد از امضاء برجام درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران در دولت اوباما، نوبت به برنامه موشکی و حمایت ایران از توریسم می‌رسد که از این به بعد نوبت ترامپ است» و «مکمل برجام» همان «تغییر اسامی» است که رئیس سازمان سیا دو ماه قبل گفته بود «با اجرای راهبرد جدید دولت آمریکا درباره ایران، شاهد آن خواهید بود...

آفتاب

پیگیری وعده‌های روحانی تندروی نیست

● **محمد عطریانفر**... گفت‌مان اصلاح‌طلبی گفت‌مانی اصیل است و ذات مستقل دارد. به تجارب خوبی هم دست پیدا کرده است. در این دوره هم به‌صورت کاملاً ویژه، حرکت خودش را در قامت یک شخص اولگرها به نام روحانی تعقیب می‌کند. این دستاورد نیز دستاورد بزرگی است، اما بخش اصولگرایان تندرو تلاش دارند که این بازی را به هم بزنند، ولی ما نباید تجربه‌ای که به آقای احمدی‌نژاد ختم شد را تکرار کنیم پس اجازه ندهیم با دودستگی در بین خودمان، اصولگرایان به خواسته‌شان در ۱۴۰۰ برسند...

پژوهش

شیطان بزرگ در مسیر فروپاشی

● **عبدالله متولیان**... امواج بیداری از ایران به عنوان قلب ژئوپلیتیکی و معنوی جهان اسلام به کشورهای مسلمان به‌ویژه در غرب آسیا مخابره می‌شود، به همین دلیل تغییر فوری استراتژی سخت را به استراتژی نرم در دستور کار قرار دادند. بر این اساس امریکایی‌ها در اواخر دهه دوم بر اساس جمع‌بینی جمعی از استراتژیست‌های زنده یا دادن امتیازات جزئی در قالب قطع‌نامه ۵۹۸ و ورود مستقیم به صحنه جنگ و تشدید فشار بیرونی و به کمک بخشی از مدیران نظام، جمهوری اسلامی را وادار به تسلیم و پذیرش قطع‌نامه کرده و راهبردهای نرم را برگزیدند. در سه دهه گذشته نیز شیطان بزرگ به منظور حفظ رژیم صهیونیستی از طریق اعمال نظریه «یینون (Yi-non)» محقق صهیونیستی مبتنی بر بالکانیزه‌کردن غرب آسیا و در چارچوب راهبردهای نرم مشتمل بر «بازدارندگی»، «اعمال فشار و تشدید تحریم»، «نفوذ و استحاله»، «منافع مشترک»، «شرمنده‌سازی»، «مشارکت و ژاندارم منطقه»، «معامله بر سر فلسطین و رژیم صهیونیستی» و... سعی در متوقف‌کردن قدرت استراتژیک ایران کرده‌اند...

وقت امروز

ادامه دارد...

● **صادق فرامرزی**: یافتن ملاک و ریشه‌ای تعیین‌کننده با کمترین مقیاس خطا برای جریان‌شناسی جمهوری اسلامی همواره از موضوعات پرحاشیه دهه‌های اخیر بوده و وجود ده‌ها خط‌کش دوگانه از قبل چپ و راست، اصلاح‌طلب و اصولگر، معتدل و رادیکال، سستی و مدرن، آزادی‌خواه و عدالت‌طلب و... خود گویای نقصان وجود معیاری فراگیر بر این امر بوده است. وجود صدها مثال نغز که می‌تواند تمام این دوگانه‌ها را نقض کند گواهی روشن از ناکارآمدی این تقسیم‌بندی‌هاست.
فصل‌العیان‌ترین مثال‌های نقض این امر آن است که چگونه جریانی در دهه۶۰ با عنوان چپ خط امام خود را مقابل راستی که محافظه‌کار می‌شد، تعریف می‌کرده و در کارنامه‌اش می‌توان به سیاست‌های تند و بعضاً نامعقول در زمینه عدالت اجتماعی، برخورد‌های رادیکال با آزادی همچون یوزندن به پیشانی جوانان، لزوم اتحاد با صدام برای شکست آمریکا که نظری متفاوت از نظر حضرت امام(ره) داشتند... برخورد کرده...

politics@sharghdaily.ir

سیاست

گزارش «شرق» از تأسیسات غنی‌سازی نطنز و آب‌سنگین اراک

گشت‌وگذار در سرزمین هسته‌ای

عکس Reuters

که اکنون در قالب دو طرح نیمه‌صنعتی و صنعتی، ساختمانی سه‌طبقه در زمین ۳۵هزار مترمربع که اطراف آن با ۹ متر بتون‌ارمه محافظت می‌شود. در ایام جنگ حفاظت از تأسیسات هسته‌ای اهمیت داشت و طراحان و مسئولان برای حفاظت آن می‌خواستند بخشی از تأسیسات و دستگاه‌های سانتریفیوژ به تأسیسات زیرزمینی غنی‌سازی اورانیوم منتقل شود. ابتدای مراسم با کلیبی درباره تأسیسات غنی‌سازی نطنز و تأسیسات هسته‌ای فردو آغاز می‌شود با بخشی از صحبت‌های مقام معظم رهبری: «عزیزان من، جوان‌های عزیز، مردم مؤمن! بله، ما رکورد زدیم، ما پیشرفت کردیم اما اگر دلمان را به آنچه تاکنون به‌دست آوردیم، خوش کنیم، شکست خواهیم خورد. اگر توقف کنیم، به عقب پرتاب خواهیم شد. اگر دچار غرور شویم، دچار عجب و خوددگشتی شویم، به زمین خواهیم خورد. اگر ما مسئولان کشور – به‌خصوص این دیگر مربوط به ما مسئولان است– دچار خودمحوری شویم، دچار تکبر شویم، دچار خوددگشتی شویم، تودهنی خواهیم خورد». بعد از توضیحات رئیس سایت نطنز و فردو خبرنگاران به مجموعه نمایشگاهی شرکت «کالای الکتریک» وارد می‌شوند. در میان توضیحات یکی از مسئولان این سایت، او از چرخش دور موتور-در واحد زمان (ثانیه) می‌گوید: از فرمول‌ها و از دستگاه‌های IR 2 تا IR 8 اما خلاصه حرف او همین یک جمله است: طراحی، اجرا و اصلاح- آنها این را زاینده فرصتی می‌خوانند که در بحران هسته‌ای و تحریم برای صنعت هسته‌ای ایران به وجود آمده است.

بحران هسته‌ای ایران از اوایل تابستان ۱۳۸۲ آغاز شد؛ زمانی که مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ماشه قطع‌نامه‌ای را در شورای حکام آژانس کشید که اختلاف‌های اصلی بر سر برنامه هسته‌ای ایران را نشانه گرفته بود. اختلاف‌هایی که برخی از آنها تا زمان توافق برجام طول کشید و برخی تا به امروز ادامه دارد. برای همین است که سخنگوی سازمان انرژی اتمی بارها تأکید می‌کند: «بگویید اما واقعیت را بگویید؛ واقعیت را تحریف نکنید؛ مستند حرف بزنید، سند بخواهید و از دیده‌های خود دقیق بگویید».

اگرچه این بحران چندین رئیس‌جمهور، دبیر شورای‌عالی امنیت ملی و وزیر امور خارجه را درگیر خود کرد اما دست‌یابی به انرژی هسته‌ای از سال ۱۳۲۵، درست سه سال بعد از کودتای امریکایی-انگلیسی ۲۸ مرداد علیه دولت دکتر محمد مصدق مورد توجه ایران بود. در این سال ایران و کاخ سفید پیش‌نویس توافق نامه بهره‌برداری غیرنظامی از انرژی هسته‌ای را امضا کردند. این سند یک سال بعد نهایی شد و برسمیت یافت و در ۱۳ بهمن ۱۳۲۷ به تصویب مجلس شورای ملی رسید. این طرح در راستای طرحی با عنوان «اتم برای صلح» بود. آمریکا در این دوره از برنامه هسته‌ای ایران حمایت می‌کرد ولی نسبت به بازفرآوری پلوتونیوم در خاک ایران محتاط بود. با توسعه همکاری تهران و واشنگتن مقرر مرکزی پنج عملیات انرژی های صلح پیمان سنتو در سال ۱۳۳۴ از بغداد به تهران منتقل و در دانشگاه تهران متمرکز شد. این مقدمه تأسیس مرکز تحقیقات اتمی تهران بود که در سال ۱۳۳۸ محمدرضا پهلوی آن را افتتاح کرد. بعدها جان.اف. کندی در چارچوب سیاست اتم برای صلح، از احداث راکتور تحقیقاتی پنج مگاواتی در تهران موافقت کرد؛ این مرکز به «راکتور تحقیقاتی تهران» معروف شد. از اورانیوم با غنای بالا (HEU) برای تولید ایزوتوپ‌های رادیواکتیو در جهت مصارف پزشکی و تولید پلانیونیوم استفاده می‌کردند. این همکاری ادامه داشت تا اینکه دولت ایران پیگیری «تولید برق هسته‌ای» شد و این موضوع کاملاً از دیگرى از جمله تأسیس سازمان انرژی اتمی را در پی داشت. اما آمریکا تنها کشوری نبود که ایران با آنها همکاری اتمی داشت؛ فرانسه در شش تیر ۱۳۵۳ با «موافقت‌نامه مادر» و آلمان در۹ تیر ۱۳۵۴ با ایران توافق همکاری امضا کرد. از قضا از همان شروع برنامه هسته‌ای ایران، برای تأمین اورانیوم غنی‌شده موردنیاز نیروگاه‌ها، ایران و فرانسه در

را به ۲۰ درصد برسانیم». قراردادی که ژاک شیراک، نخست‌وزیر وقت فرانسه در سفر به تهران در سال ۱۹۷۵ (۱۳۵۴) امضا کرد، با هم در کارخانه غنی‌سازی «اورودیف» شریک شده بودند. براساس توافق دو کشور، دو شرکت در فرانسه به ثبت رسید: یکی به نام «سوفیدیف» که در آن ۶۰ درصد سهام متعلق به کمیساریای انرژی اتمی فرانسه بود و ۴۰ درصد سهام متعلق به ایران. شرکت سوفیدیف ۲۵ درصد سهام اورودیف را در دست داشت و چون ۴۰ درصد سهام این شرکت متعلق به ایران بود، ایران به میزان ۱۰ درصد (به‌طور غیرمستقیم) در اورودیف شریک بود و حق برداشت ۱۰ درصد از تولید کارخانه غنی‌سازی اورانیوم اورودیف به‌طور مستقیم به ایران تعلق داشت.

شرکت دومی که تشکیل شده بود «کوردیف» نام داشت که بین ۲۰ تا ۳۰ درصد سهام آن به ایران تعلق داشت و بقیه در دست فرانسوی‌ها بود که با کندشدن روند استفاده از انرژی اتمی دیگر نیازی به ایجاد یک کارخانه جدید برای غنی‌کردن اورانیوم نبود. علاوه بر قرارداد ایران با فرانسوی‌ها، آلمانی‌ها هم به خاطر پذیرش پیمانکاری ساخت نیروگاه بوشهر (شرکت کرافت‌ورک‌یونپون) با تهران همکاری می‌کردند. این همکاری‌ها تا بهمن ۱۳۵۷ ادامه داشت.

درانتظارآینده

حالا مهندسان تأسیسات غنی‌سازی نطنز از روزهایی می‌گویند که در آینده پیش رو دارند؛ بعد از توافق برجام، آنها روزهای دیگری را تجربه می‌کنند. باید ماشین‌های این مجموعه به‌روز شود؛ آن را به دوره «بلوغ تکنولوژی» تغییر می‌کنند و اینکه در این دوره باید ماشین‌های نسل اول جای خود را به ماشین‌های جدید بدهند. یکی از آنها می‌گوید: «ما در این مدت به تئوری اولیه ماشین‌های مدرن دسترسی پیدا کرده‌ایم؛ تئوری که نتیجه مهندسی معکوس نیست؛ هرگز در صنعت هسته‌ای بعد از انقلاب چنین نبوده است». اما چندین دستگاه نسل دوم، بعد از برجام جمع‌آوری شده و در انبارهای مجتمع نگهداری می‌شود؛ اگرچه کامالوندی معتقد است این عدد تأثیری بر آینده کار مجموعه ندارد: «قبل از برجام، ما یک پانزدهم نیاز بوشهر را تأمین می‌کردیم و الان این مجموعه یک‌بیست‌وپنجم نیاز نیروگاه بوشهر را تأمین می‌کند».

در میان راهروهای تأسیسات غنی‌سازی نطنز «مواظب پلمپ آژانس باشید» خبرنگاران با ماتئویی سفیدرنگ، ماسک و کفش ایمنی، وارد ساختمان سه‌طبقه‌ای می‌شوند در زیرزمین؛ صدايي شبیه سوت زیر، فضا را پر کرده است؛ سانتریفیوژها در دیف‌های منظم می‌چرخند در خانه‌ای از جنس آهن. قدم‌زدن و زندگی‌کردن در جنگل آهنی و در میان این هزاران هزار لوله باعث می‌شود که عاشقان بشوید. اینجا با دیدن این‌همه لوله در یک‌جا فقط یک چیز

به ذهن‌خطر می‌کند؛ همان که خبرنگار جوان آن را بعد از خروج از سایت تکرار می‌کند: «حساس غرور ایران و عراق نام‌گذاری شده‌اند؛ ساختمان‌ها مستقیمی دارند. در میان راهروهای تولید، گاذه‌هی و خوراک‌دهی و جمع‌آوری پساب‌ها به‌آهستگی قدم می‌زنیم؛ در میان آواهای هماهنگ... یکی از طراحان مجموعه در کنار رئیس، سخنگو و مهندس که بچه‌های دانشمند می‌خوانند جمله‌هایی به گوش می‌رسد که برخی از آنها را نباید نوشت. در میان دو یونیت که هر کدام سه‌هزار سانتریفیوژ را در خود جای داده‌اند قدم می‌زنیم؛ حالا زنجیره ۲۶ و ۲۸ آرام در میان صدايي شبیه به‌روزه می‌چرخند و آن دیگری یعنی زنجیره ۲۴، همان زنجیره قدیمی تعطیل شده است. همه واحدا به نام شهدای جنگ ایران و عراق نام‌گذاری شده‌اند؛ ساختمان‌A ظرفیت ۲۴هزار ماشین سانتریفیوژ را دارد؛ هر کدام از این-دستگاه‌ها چرخش خود را در واحد هرتز به رخ می‌کشند و می‌خواهند از کمیت به کیفیت و تکنولوژی گذر کنند؛ برجام هم این فرصت را به آنها داده است. آنها بارها گفته رئیس سازمان انرژی اتمی را تکرار می‌کنند: «در صورت لغو برجام از طرف آمریکا، در مدت پنج روز می‌توانیم غنای تولید

آینه دیروز

۹سال پیش در چنین روزی

کیتان

- احمدی‌نژاد: دولت نهم برای حل همیشگی مشکلات اساسی کشور آماده پرداخت هزینه است
- محمد البرادعی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی: رد پیشنهاد تعلیق غنی‌سازی حق ایران است
- عباسی، وزیر تعاون: اعضای تعاونی‌ها در دولت نهم پنج برابر شده است
- کرد زنگنه، معاون وزیر اقتصادی و دارایی: سهم دولت در اقتصاد به کمتر از ۵۰ درصد رسید
- نوذری، وزیر نفت: اوپک باید مازاد عرضه نفت به بازار را کنترل کند
- سعید جلیلی، دبیر شورای عالی امنیت: موفقیت‌های لبنان الگوی کشورهای منطقه شده است
- لاوروف، وزیر خارجه روسیه: هیچ سلاحي به طور پنهانی به ایران صادر نشده است

ایران

- احمدی‌نژاد: هزینه‌ها را می‌پذیریم تا مشکلات اساسی یک‌بار برای همیشه درمان شود
- مقام معظم رهبری: آموزش‌وپرورش باید تعلیم تلاوت قرآن را از کودکان آغاز کند
- جلیلی، دبیر شورای عالی امنیت در دیدار با نخست‌وزیر سابق لبنان: لبنان، خط مقدم مبارزه با رژیم صهیونیستی است
- ماشالله شاکری، سفیر ایران در پاکستان: هند و پاکستان نیازمند گاز ایران هستند
- فاطمه آلیا، نماینده مجلس: در برابر لجن‌پراکنی مشتی لایحک دست از وظیفه قانونی خود بر نمی‌داریم
- اسد، رئیس‌جمهور سوریه: تهدید ایران عواقب فاجعه‌باری خواهد داشت
- صفاری، مدیرکل مشترک المنافع و همسایگان شمال غربی وزارت خارجه: ایران، پل ارتباطی بین سازمان شانگهای و کشورهای خلیج فارس
- قتقاوی، سخنگوی وزارت امور خارجه: جزایر سه‌گانه ابوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک، تا ابد به ایران تعلق دارد

آفتاب

- محسن آرمین، سخنگوی مجاهدین انقلاب: صحبت از آمریکا و اسرائیل دیگر اسلام را به خطر نمی‌اندازد
- علی خرم، مشاور سابق وزیر خارجه: اگر روسیه برای ما تب کرد ما هم برایش بمیریم
- محمددر شیبانی، سفیر ایران در لبنان: در حال بررسی گزارش اسرائیل درباره دیپلمات‌ها هستیم
- کاظم جلالی، مخبر کمیسیون امنیت ملی: روسیه در اتمام نیروگاه بوشهر تحت‌تأثیر تحولات منطقه قرار نگیرد
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: باید به طور واقعی شاهد خصوصی‌سازی در کشور باشیم
- علی مطهری، نماینده مجلس: آیا نظارت بر وضع اقتصادی کشور از اداره جنگ هشت‌ساله سخت‌تر است؟
- محمد خرسند، عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه: موفقیت احمدی‌نژاد مرهون حمایت‌های جریان اصولگرایی است

جمهوری اسلامی

- احمدی‌نژاد: دولت حاضر است هزینه حل مشکلات اساسی کشور را بپذیرد
- جلیلی دبیر شورای عالی امنیت ملی: دشمنان از وحدت ملی مردم لبنان خشنود نیستند
- قتقاوی، سخنگوی وزارت‌خارجه ایران در پاسخ به بیانیه شورای همکاری خلیج فارس: اقدامات ایران در جزیره ابوموسی قانونی است
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: با حرکت در مسیر چشم‌انداز و سیاست‌های اصل ۴۴ می‌توانیم کام‌های بزرگی برای ایران اسلامی برداریم
- محمد البرادعی، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی: تحریم ایران بی‌نتیجه است
- شاکری، سفیر ایران در پاکستان: نیاز هند و پاکستان به گاز ایران غیرقابل انکار است

اطلاعات

- احمدی‌نژاد: اجرای طرح تحول اقتصادی بخشی از مشکلات کشور را حل می‌کند
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: نفع نظام نباید فدای خودخواهی‌ها شود آنها ظلم بزرگی انجام می‌دهند و باید پاسخ‌گو باشند
- جلیلی، دبیر شورای عالی امنیت: موفقیت‌های لبنان الگویی برای کشورهای جهان است
- یوهنی کونو، رئیس مجلس ژاپن: قدرت‌های هسته‌ای نباید سیاست دوگانه را در قبال ایران ادامه دهند
- نخست‌وزیر و وزیر خارجه قطر خواستار امضای تفاهم‌نامه همکاری ایران با شورای عالی همکاری خلیج فارس شدند
- لاریجانی، رئیس مجلس در دیدار با عمر گرامی: مجلس ایران برای همکاری‌های پارلمانی گسترده با مجلس لبنان آماده است

ادامه در صفحهٔ ۷